

Tuần 23

TẬP ĐỌC

Phân xử tài tình

Xưa, có một vị quan án rất tài. Vụ án nào, ông cũng tìm ra manh mối và phân xử công bằng.

Một hôm, có hai người đàn bà đến công đường. Một người mếu máo :

- Bẩm quan, con mang vải đi chợ, bà này hỏi mua, rồi cướp tấm vải, bảo là của mình.

Người kia cũng rưng rưng nước mắt :

- Tấm vải là của con. Bà này lấy trộm.

Đời người làm chứng nhưng không có, quan cho lính về nhà họ xem. Cả hai đều có khung cửi như nhau, cùng mang vải ra chợ bán hôm ấy. Ngẫm một lát, quan ôn tồn bảo :

- Hai người đều có lí nên ta xử thế này : tấm vải xé đôi, mỗi người một nửa.

Thùa lệnh, lính đo vải xé ngay. Một người đàn bà bật khóc. Lập tức, quan bảo đưa cả tấm vải cho người này rồi thét trói người kia lại. Sau một hồi tra hỏi, kẻ kia phải cúi đầu nhận tội.

Lần khác, quan tới văn cảnh một ngôi chùa. Sư cụ đón tiếp kính cẩn, rồi nhờ tìm hộ số tiền của nhà chùa bị mất.

Quan nói sư cụ biện lễ cúng Phật, rồi gọi hết sư vãi, kẻ ăn người ở trong chùa ra, giao cho mỗi người cầm một nắm thóc và bảo :

- Chùa ta mất tiền, chưa rõ thủ phạm. Mỗi người hãy cầm một nắm thóc đã ngâm nước rồi vừa chạy đàn, vừa niệm Phật. Đức Phật rất thiêng. Ai gian, Phật sẽ làm cho thóc trong tay kẻ đó nảy mầm. Như vậy, ngay gian sẽ rõ.

Mới vài vòng chạy, đã thấy một chú tiểu thỉnh thoảng hé bàn tay cầm thóc ra xem. Quan lập tức cho bắt chú tiểu vì chỉ kẻ có tật mới hay giật mình. Chú tiểu kia đành nhận tội.

Theo NGUYỄN ĐỒNG CHI

(:)

- **Quan án** : chúc quan thời xưa chuyên lo việc điều tra và xét xử.
- **Văn cảnh** : đến ngắm cảnh đẹp.
- **Biện lễ** : lo liệu, sắm sửa lễ vật.
- **Sư vãi** : những người tu hành ở chùa nói chung.
- **Đàn** : nền đất đắp cao hoặc đài dựng cao để tế lễ.
- **Chạy đàn** : nghi lễ chạy quanh đàn cúng.

(?)

1. Hai người đàn bà đến công đường nhờ quan phân xử việc gì ?
2. Quan án đã dùng những biện pháp nào để tìm ra người lấy cắp tấm vải ? Vì sao quan cho rằng người không khóc chính là người lấy cắp ?
3. Kể lại cách quan án tìm kẻ lấy trộm tiền nhà chùa.
4. Vì sao quan án dùng cách trên ? Chọn ý trả lời đúng :
 - a) Vì tin là thóc trong tay kẻ gian sẽ nảy mầm.
 - b) Vì biết kẻ gian thường lo lắng nên sẽ lộ mặt.
 - c) Vì cần có thời gian để thu thập chứng cứ.